

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NANDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Bernády György magyar kisebbségi képviselő nem tud a miniszterelnökhöz jutni

A magyar kisebbség sérelmei — A lebontott Petőfi-szobor — A magyar iskolák elsorvasztása — Nincs konszolidáció a kisebbségek nélkül

Közlöttük tegnap a tudósítást arról, hogy Bernády György magyar kisebbségi képviselő nagyszabású beszédet tartott a kamarában. Most rendelkezésünkre áll a beszéd szövege szó szerint és azt főbb részeiben alább reprodukáljuk.

Bernády György a beszédben előbb középírást vet arra a beszédre, amelyet két és fél évvel ezelőtt tartott a kamarában. Kifejtette, hogy leszegedte akkor az őt magyar kisebbség teljes loyálisát, román haza boldogulásán való munkálkodását, irredentizmustól, bolsevizmustól való távolmaradását. Rámutatott arra is, hogy milyen alaptalanok voltak a magyarok ellen indított hazaárulási és összeesküzési perek. Kérte akkor is a kamarát, hogy esetleges megtévelyedett emberek sékedetét ne általánosítsák az egész magyarországra. Elpanaszolta akkori helyzetét, hogy az országban a magyarság elnyomásával és gondjaival senki nem törődik, hanem, pedig a magyarság feltételül szolgál az ország jövőjéhez. Azt mondta, hogy az országban a magyarság elnyomásával és gondjaival senki nem törődik, hanem, pedig a magyarság feltételül szolgál az ország jövőjéhez. Azt mondta, hogy az országban a magyarság elnyomásával és gondjaival senki nem törődik, hanem, pedig a magyarság feltételül szolgál az ország jövőjéhez.

Ez történt két évvel ezelőtt. Súlyos egészsége azóta távol tartották a politikai élettől. Az 1922. év április 12-én — folytatja Bernády — az előbb előadottak alapján hittem, reménységgel, bizalommal eltelve vártam el a díszes csarnokot, s másfél évi betegségem után csüggedten tértem haza. Az 1922. év április 12-én — folytatja Bernády — az előbb előadottak alapján hittem, reménységgel, bizalommal eltelve vártam el a díszes csarnokot, s másfél évi betegségem után csüggedten tértem haza.

hogy a lefolyt másfél esztendő alatt semmi sem valósult meg abból, amiben annak idején megingathatlanul bízam, amiben feltétlenül hittem és ami egész lényemet reményteljes örömmel töltötte el.

Ami sem történt a mi helyzetünk tisztázása, állapotunk türethetőbbé tétele érdekében, ellenkezőleg mindannak folytán, ami másfél év alatt történt még bizonytalanabbá vált helyzetünk, még súlyosabbá lettek állapotaink s még sötétebbé, kétségbeesettebbé gondjaink.

A múlt év őszén, bár a történetek és tapasztalatok után, bár feleslegesnek és céltalannak tartottam azt, hogy a már-már abszolút türethetlenné vált állapotainkat közzé tette, hisz az arra illetékesek közül senki sem törődik a mi gondjainkkal, ajainkkal, senki sem akarja a mi hűségünket, józanágunkat, készségünket figyelmen kívül hagyni és senki sem kíván komolyan ezzel a problémával foglalkozni, hogy az is volna a bennünket közvet-

lenül érdeklő kérdések a mi megnyugvásunkra és az egész ország javára megoldhatóak?

Miután mi nem szolgáltattunk okot a velünk szemben alkalmazott barátságtalan eljárásra, s én logikusan gondolkozva bíztam egy jobb jövőben, önkénytelenül felvetődik előttem az a kérdés, hogy mi is tulajdonképeni oka az én csalódásomnak a velünk szemben alkalmazott okatlan rideg bánásmódnak?

Evek teltek el anélkül, hogy viszonyaink a legkisebb mértékben is javultak volna s én annak dacára, hogy az időközben történtek következtében hitet és reményt vesztettem s annak ellenére, hogy hajlandóságom a történetek után a már hosszabb idő óta tanúsított, némán tűrő passzivitás felé vonzanak még, egy kísérletre vállalkozom és reáterelem figyelmüket a mi problémánkra,

amelynek becsületes megoldása nélkül a nélkülözhetetlenül kívánatos konszolidációra még gondolni sem lehet.

Nekünk áll-e érdekünkben kizárólag az, hogy a mi sorainkban a békétlenség, az állandó panasz helyett béke és megelégedés honoljon? Helyes és az állam konszolidációja érdekében álló volt-e, hogy az előbb említett tárgyalások az adott ígéret dacára, minden indokolás nélkül megszakítottak.

En kísérletet tettem több ízben, hogy a kérdésekről magával a miniszterelnök úrral beszéljek,

de nekem, az egyszerű halandónak nem sikerült több ízbeni sürgetésem dacára sem az, hogy feljusson ebbe a magasságba, amelybe ő tartozik.

Annak illusztrálására, hogy mi a magyar kisebbség tagjai, minő magatartást tanúsítsunk és hogy velünk szemben minő magatartás tanúsítatik, bátor lesznek rövidesen egynehány példát felemlíteni.

Bernády György ezután elmondja a marosvásárhelyi Petőfi-szobor lebontásának szomorú történetét és kifejtette az okokat, amelyek miatt a Petőfi-szobor helyén emelt román katonaszobor leleplezésén nem jelentek meg.

Majd leírja, hogy a marosvásárhelyi hatalmas kulturpalota magyar művészi kivitelét, esetleg annak magyar stílusát, amelyről a királyi pár is a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott és amelyről Jorga ezeket mondta:

— Sokat utaztam, ismerem Európa városainak és különösen Párisnak összes építményeit, de nem láttam sehol egy oly középületet, amely a nemzeti karaktert olyan híven fejezné ki, mint ahogy a ma-

rosvásárhelyi közművelődési ház kifejezi a magyar kultúra nemzeti sajátosságait. Örizzék azt féltő gonddal.

Es egy pár hét múlva hatósági parancsra mégis lombtárba kerültek a magyar vonatkozású díszítmények. Nem untatom Önöket képviselő urak tovább e kérdéssel — mondja Bernády — csak azt kérdelem: helyesen, okosan cselekedtek-e azok, kik ilyen barbarizmust követtek el?

A napokban — folytatja Bernády — Jorga professzor úr egy interjút adott le Kolozsváron és ebben a magyar püspökök politikai szereplését teszi szóvá, s amelyben azt mondja, hogy ha a magyarsággal akar beszélni, akkor nem beszélhet velük, mert velük csak mint hitéleti tényezőkkel tárgyalhat. Velük politikát csinálni nem áll módjában. Kérdelem Jorga professzor urat anélkül, hogy hosszabb vitába bocsátkoznék, csinált-e Saguna András érsek politikát a népe érdekében?

Saguna András mint egyházfő, vagy mint nemzeti politikus érdemelte ki népe örök időken át tartó halálját?

Mi is hálával vagyunk valamennyien a mi egyházfejedelmekkel szemben, azonosítjuk mindenkben magunkat az ő ténnyekkel, s ha valami kifogásom volna nekem egyénileg ellenük, úgy az az volna, hogy nem foglalkoznak eléggé intenzíven a fajukat érdeklő politikai kérdésekkel.

Bernády ezután frappáns eseteket beszél el, hogy az állampolgárság megállapításánál a kisebbségi lakosságot milyen szekaturák érik és így kiált fel:

— Magas állásban levő tisztviselőkhöz méltó komoly eljárásnak méltóztatnak az ilyen eljárást tartani és hiszik-e Önök, hogy ilyen eljárás a megnyugvás kiváltására alkalmas? Avagy alkalmasak-e a megnyugvás megteremtésére a cégtábla, az idegen honosok, stb. után fizetendő városi és községi adók körüli hecedés?

A konszolidálást szolgálja-e a magyar köztisztviselőknek százával való kidobása, most a sanyaru tél idején?

Vajon Szatmár város a jövőben jobban fog-e adminisztrálni, hogy egyszerre száz egynehány régi tisztviselő megfosztatik állásától? A korrupció kiirtását fogja-e eredményezni ezeknek a mindennemű összeszedett egzisztenciákkal való helyettesítése?

Rámutat ezután az agrárreform igazságtalanságaira, a kormány kisebbség-ellenes iskolai politikájára és ezek során a következőket érdekes kijelentést tette:

— Annak idején én voltam az, aki abban a reményben, hogy a miniszter úr rövidesen jobb belátásra jut, azt indítványoztam az erdélyi ref. egyházkerületi közgyűlésen, hogy a közgyűlés a legmesszebbmenő készségének tanujelét adandó, kíséreltesse meg a lehetetlen is és rendelje el a fennhatósága alá tartozó intézetekben a rendeletnek a végrehajtását.

Bevallom most őszintén azt, hogy az a reményem, hogy a miniszter úr tárgyalagos irányban revideálni fogja a rendeleteiben foglaltakat, nem valósult meg s hibás feltevésemből indultam ki akkor, amikor egy ilyen nagyfontosságú kérdésben a végre-

hajtás elrendelése iránti javaslatot terjesztettem az egyházkerületi közgyűlés elé.

A miniszter úr ahelyett, hogy jóakaratulag revideálta volna rendelkezéseit, az abszolváló vizsgák tárgyában közvetlenül az évváró vizsgák előtt még lehetetlenebb álláspontot helyezkedett.

Ha a történelekről előre lett volna sejtelmem, akkor a végrehajtás helyett az ellenállást javasoltam volna, annál is inkább, mert szomorúan kellett időközben arról meggyőződnöm, hogy a miniszter úr és közegei nem mérnek egyenlő mértékkel.

Sokkal szívesebben láttam volna összes iskoláink egyszerre való bezárását, mint azt a sorvadást, amely végeredményben a feltámadás reménye nélkül a halált jelent.

Kapcsolatosan azt kértem a miniszter úrtól, hogy mi okból szigorította meg a kisebbségi iskolákat, tanszemélyzetének vizs-

gálata tárgyában kibocsátott korábbi rendelkezéseit közvetlenül a vizsgálatok előtt, tehát oly időben, amikor a tanszemélyzet számára már lehetetlenné vált az, hogy a rendelkezésnek megfelelően előkészüljön a miért vétetett ez a szigorított rendelkezés kizárólag a magyar tanszemélyzettel szemben alkalmazásba?

De nem molesztálom Önöket képviselő urak tovább, rövidesen végzek.

Mielőtt végeznék azonban, arra kérem a miniszterelnök urat, szíveskedjék az elérhetetlen magasságból nemcsak a mi, hanem a köz érdekében is leszállani, ne engedje meggyökerezni azt a képtelen teóriát, amely szerint az állampolgárok barátságos és ellenséges csoportokra oszthatók, törje be azokat az előbb említett ablakokat, hadd frissüljön fel a bennünket körülvevő légkör, hogy szintessék meg a román közvélemény ellenséges indulata és adjon nekünk módot és alkalmat arra, hogy elpanaszoljuk nyomorúságainkat és nyújtson nekünk reményt egy jobb jövőre.

Zima Tibor beszéde a kamarában

Bukarest, december 5. Zima Tibor képviselő a parlament ülésén beszédében elsősorban is Románia nemzetközi helyzetét ismertette. Reámutatott a szláv veszedelemre, amely egyre jobban fenyegeti Romániát. Eppen ezért nagyon fontos volna tehát, ha Románia Németországgal és Magyarországgal közös működést és federációt teremtené a szláv gyűrü ellen. Ennek azonban a lehetősége ott kezdődik, hogy Románia a területén élő kisebbségekkel szemben, így a németekkel és magyarokkal is megértő bánásmódot tanusítson és megnyerje ezáltal a szomszédos államok szimpátiáját.

Visszatérítjük az itt élő kisebbségek elleni irredenta vádakat. Lehetőség, hogy eizárt esetek előfordulnak, ezt azonban éppúgy nem lehet az egész kisebbség ir-

hére írni, mint ahogy egy állami tisztviselő visszaélése miatt nem lehet megvádolni az államot.

Elsősorban is arra kéri a kormányt, enyhítse a szigorú kisebbségi iskolarendeléseket és tegye lehetővé a kisebbségek kulturális fejlődését.

Zima beszéde után Jorga Miklós professzor beszélt. Elmondotta, hogy legutóbb Aristide Blank felajánlotta neki a parasztpárt vezetői állását. Feltételei tehát, hogy a parasztpártban a Marmarosch és Blank banknak igen nagy befolyása lehet.

Madghearu (parasztpárti) hevesen válaszol Jorga beszédére és kijelenti, hogy Jorga is élvezte már a Blank-bank támogatását.

kocsiosztályon utaznak, vagy személyvonattal gyorsvonaton. Az ellenőrzés lanyhasága miatt hozzázoktatják a közönséget az ily visszaéléshez.

Sok esetben teljesen jogtalanul megbírságozzák a kellelénél nagyobb összeggel a közönséget hanyagságból, vagy rosszkaratból.

A vonat személyzetének legnagyobb részét a kioktatás hiánya miatt nem ismeri az utazók kedvezményekre jogosító igazolványokat, vagy megelégszenek azzal, ha az utas bement, hogy igazolványa van és nem kéri azt.

Az a vasúti alkalmazott, akiről megállapítják, hogy nem eléggé kötelességtudó, vagy nem ismeri kötelességét, át lesz helyezve tehervonat személyzeté közé, az ellenpedig akinek a kötelessége lett volna a személykitanítása, de nem tette meg, eljárás indul.

A tábla felmentő ítélete a szalacsi emberölés ügyében

Véres szenzációja volt ez év január tizenharmadikán Szalacs közönsége. Pinter Gábor és Disznós Gábor odavalló gények este a korcsmában összezsúrdultak borozgatás közben a cigány fölött. A szökváltás odáig fajult, hogy Pinter késelt támadott Disznósnak.

Ekkor a korcsmáros közbelépése miatt tette meg Disznós életét. Pinter azonban tovább fenyegette Disznóst, hogy azért meg fogja mutatni és elevenen felaprítharagosát. Disznós látva a fenyegető helyzetet, egy észrevétlen pillanatban a korcsma hátsó ajtaján kisurrant, hogy elmenjen Pinter szemei elől. Pinter észrevette a legény távozását, utánarohant s mielőtt egy kétszáz lépésnyi futás után elérte menekülőt. Disznós látva, hogy Pinter kezében most is ott villog a kés, a szél kerítés mellől egy karót ragadott fejbeverte Pintert, majd hazament.

Pinter visszavásárolgott a korcsmába ott eszméletlenül összeesett s másnap reggelre belehalt sérülésébe.

Disznós ügyében a nagyváradi vármegye június 29-én tartott tárgyalásán Kocsán János ügyvéd ragyogó védőszóval szedte a tábla felmentő ítéletét a gyilkosság vádjától, de az ítélet az ügyész megelégedésére. Tegnapelőtt a tábla Ille-tanácsa tárgyalta az ügyet, mint fellebbviteli bíróság. Kocsán János a tábla előtt is, több mint egy óráig védőbeszédében izekre szedte a vádat, kimutatta, hogy védelemre jogos önvédelemből követte el a tettet. A tábla azonban benhagyta a törvényszék ítéletét, amellyel a főügyész is megnyugodott.

Rövid időn belül be kell cserélni az egy és két lels papírpénzt

A pénzügyigazgatóság és a Banca Nationala is beváltják ércpénzre. — Eltűnt az aprópénz Nagyváradon

A Banca Nationala nagyváradi fiókja tegnap hirdetményt adott ki, amelyben felhívja az érdekelteket, hogy a birtokukban levő egy és két lelseket a legrövidebb időn belül cseréeljék be ércpénzre, amely a Nemzeti Bankban kellő mennyiségben rendelkezésre áll.

Ugyancsak felhívást adott ki ebben az irányban a pénzügyigazgató is. A felhívás szövege a következő:

A nagyváradi pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat, kiknek még 1 és 2 Leis papírpénz van birtokukban, hogy azokat a pénzügyigazgatóság pénztáránál mielőbb igyekezzenek beváltani. Ugy az 1, mint a 2 lels külön-külön százanként csomagolandó, de úgy, hogy az alsó két szám tisztán látható legyen. A nagyon elhasználtak, vagy elszakadtak összeragasztandók és kisimitandók. A két alsó számot leragasztani nem szabad. A hiányzó részt más pénznemből pótolni nem szabad. Ugy az 1, mint a 2 lels csak saját elszakadt részével ragasztandó össze de úgy, hogy 2 drbnál több nem lehet, minden száz drb szalag alá teendő s a tulajdonos által a pénz neve és mennyisége igazolandó és garantálandó. Adminisztrátor fióciár. G. J. Iliescu.

Mind a két helyen tehát elegendő ércpénz áll rendelkezésre a papírpénz becserélésére. Érdekes azonban, hogy dacára, hogy igen nagy mennyiségben dobják ki a forgalomba az új ércpénzt, mégis alig van és az aprópénz-hiány Nagyváradon mégis érezhető. Sokan ugyanis még ma is azt hiszik, hogy ennek az ércpénznek nagyobb a belső értéke, mint a leinek. Az pedig tévedés. Az ércpénz belső értéke a lei mostani kurzusa dacára is jelentéktelen, éppen ezért semmi értelme sincs az ércpénz elrejtésének.

Rendet követel a vasutigazgatóság a vonatokon

Figyelmesen kell bánni az utasokkal

Lapunk tegnapi számában írtuk meg, a Dimineata híradása alapján, az arad-nagyváradi vasútvonal utazási mizériáit. Most az Adeverul közli a vasúti hatóságok körlevelét, amelyben rámutatnak a vasúti személyzet által elkövetett szabálytalanságokra és szigorú megtorlást helyez kilátásba.

Az összes vonatokon — írja a körlevél —, de különösen az éjszaka közlekedő vonatokon a személyzet nem jelzi előre az állomás nevét, a nagy állomásokat sem, annál kevésbé a kisebb megállókat. Az utazó közönség várja az állomás bemondását és nagyon sokszor túlhalad az utazása célpontján. Ennek a következménye rendszerint veszekedés, sőt nagyobb botrány szokott lenni.

Hasonlóképpen nem alkalmazzák azokat a szabályokat, amelyek megtiltják, hogy az utas felrakja a lábát az ülésre.

Nem vizsgálják végig az összes vagonokat, ahogy egy vonat kiindul az állomásról és így sokan 4—5 zónát ingyen utazhatnak.

Sokan alsóbb osztályú jeggyel magasabb

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

MA

HOTEL POTEMKIN

Megnyílt! **Fórizs és Társa** Megnyílt új modern cipő szalonja Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 23. sz. Elvállaljuk férfi és női luxus cipők készítését legszebb kivitelben. Javításokat gyorsan eszközölünk.

Brüder és Kat

urlszabók

Strada Avram Ianku (Kossuth Lajos-utca) 11. SZ

PASSAGE MOZGÓSZÍNHÁZ

(volt Vigadó)

MA

Mikor az asszony mosolyog

Ezt megelőzi:

Joe Martin mint tanár
Burleszk 2 felvonásban.

Előszenteszték a szerb király leveleit a belgrádi főpostán

Előszenteszték el az udvari és diplomáciai leveleket? — Kémkedéssel gyanúsított postás-kisasszony

Belgrádból jelentik: A belgrádi rendőrségi politikai osztálya letartóztatta Jankovics Szlavka postai tisztviselőnőt, a megállapították, hogy hónapokon keresztül előszentesztette a királyi udvar, a minisztériumok és állami hivatalok leveleit Jankovics Szlavka a belgrádi főpostán a hivatalos levelezések kezelője ebben a minőségben

rendszeresen visszatartotta a külföldre szóló állami leveleket.

A postás-kisasszony üzenetéről a rendőrségi katonatiszt feljelentéséből értesítik egyidejűleg baráti viszony fűzte hozzá, de a napokban összekülönbözött a tiszttel ekkor közölte a rendőrséggel egyenújját, hogy Jankovics Szlavka kémkedéssel foglalkozik. A leány lakásában házkutatást fogantatosítottak és meg hivatalos levelet találtak felhalmozva, többek között a külügyminisztériummalmas leveleit a külföldön lévő emberekhez, katonai attasékhoz és a külügyminisztérium leveleit külföldi ügyi körökhöz.

Legtalálták elrejtve azokat a leveleket is, amelyeket a király és a királyné Arzén hercegnek Párisba és Pavle herceg címére Londonba küldtek.

Alamennyi levél felbontatlan és teljességgel sértetlen állapotban került elő.

Jankovics Szlavka a rendőrségen kimondta, hogy a levelek előszentesztésével kémkedés volt a célja, egyetlen levelet sem bontott fel és nem adott át idegeneknek.

Friedrichet teszik felelőssé a magyar parlament botrányáért

Budapesti tudósítónk jelenti: A ma nemzeti gyűlés tegnap ülésén Rassay Gyula szólalt fel, aki elítéli az ellenzéki kizárását, mert nem tartja sem őszintén, sem bölcsnek, sem jogosnak. A kizárás csak abban az esetben indokolt, ha alkalmi személyre vonatkozik, a mostani esetben azonban a sikertelenség és a gyöngeség pártjára szolgál. A házszabályrevíziót meg Apponyi felfogását osztja.

Lukács György a házszabályrevízió megállapítja, hogy a parlamenti ügyért azt a képviselőt terheli felelősség, aki a sajtóban, a nemzeti gyűlésben és máshol oly híreket terjeszt, mintha Bethlen vallomása az Eszékben nem lenne összhangban az eszék melletti elfekvő levéllel. (Lukács később Friedlich Istvánra célzott. Nézete szerint sem a szociáldemokrácia, sem a polgári ellenzék nem kért arra, hogy a parlamenti rendet felbontsák. Az ellenzékre súlyos felelősség hárult, ha nem vesz részt a parlamentben. De felelősséggel tartozik ezért az ellenzék is, mert az ellenzék nélkül határozatokon az egyoldalúság békét lemoshatatlan. Végül Lukács ama nyíltan ad kifejezést, hogy közös felelősséggel a parlament békéje romlani meg lesz teremthető.

ELAVARE BOR

különlegesség ismét kapható Goldféder Józsefnél, Regina Maria-tér.

VASÁGYAK, matracok legolcsóbban KUN VASKERESKEDŐNél

1925

Most lett volna az esküvője az öngyilkos szalontai tanárnak

Tetemrehívás a ravatalnál

Nagyszalonta, dec. 2. (A „Nagyvárad” kiküldött tudósítójától.) Három napja már, hogy Cosma Jenő a nagyszalontai állami liceum kitűnő képességű fiatal tanára fejből ölte magát. A szörnyű vádakat, amelyeket három tanártársa követelt ellene a vizsgálatot vezető bizottság előtt már megdőlték és

kibontakozott annak a társaságnak a programja, akik Cosma Jenőt elakarták tenni láb alól.

Tetemrehívás a ravatalnál.

Cosma Jenő tragédiájáról a következő új részleteket sikerült megtudni.

A vizsgálatot dr. Greavu Cornél főszolgabíró vezeti, aki már többször tanújelét adta annak hogy méltó arra a pozícióra, amelyet betölt. Szalonta lakosságát mindig megvédi a hatalmaskodók ellen, amelynek nagyszerű példáját adta a szalontai sziguranca állónok letartóztatásával is. Dr. Greavu főszolgabíró vezeti a vizsgálatot, aki nem akart az eseményeknek elébe vágni azzal, hogy az eddig elért eredményeket nyilvánosságra hozza. Más, feltétlenül megbízható forrásból szereztük a következő nagyon érdekes részleteket:

Lázár Teodor nyolcadéves diákot birta rá Trifan Vaszalie segéd-tanár, vallja azt, hogy őt Cosma tanár beteges üzenetekre csábította. A diák egyideig nem ment ebbe bele és Trifan tanárnak csak különféle ígérekkel sikerült a diákot az általa kitalált mese elmondására rábírni. Az volt Trifannak a főérve, hogy ez a kormány nem sokára megbukik, más rezsim jön és ő — Trifan — lesz az intézet igazgatója, az internátusban ingyenes helyet kap és bármelyik külföldi egyetemen államköltségen fogják tanítani. Ez hatott és a tizen-nyolcadéves diák eszköznek adta oda magát tanárja vádjainak.

Trifan tanár feljelentéséhez, amelyet a királyi ügyészséghez adott be, mellékelte Lázár Teodor nyilatkozatát, amelyet Trifan tanár mondott tolba a diáknak. A nyilatkozatban a következők voltak:

— Lázár Teodor ez év szeptember 27-én, amikor Nagyszalontára ment, az internátusban megismerkedett Cosma tanárral. A tanár mindenféle ígérekkel a szobájába csalta Lázár Teodort, pálinkával megitta és merényletet követett el ellene. Lázár másnap olyan rosszul lett, hogy nem is tudott iskolába menni, erős fájdalomról panaszkodott lakótársának. Azután a nyilatkozat részletesen leírja az éjszaka történetét.

A vizsgálat megállapította, hogy szeptember 27-ike szombaton volt, tehát másnap vasárnap következett, amikor nem kell iskolába menni. Jobban megvizsgálták a szeptember huszonhetedik idegen forgalmat és megállapították, hogy

Lázár Teodor szeptember 27, 28 és 29-én a Korona-szállóban lakott, amelyről a saját aláírásával ellátott bejelentőlap tanuszkodik.

A kihallgatások alkalmával Lázár Teodor fentartotta vallomását és vádolta Cosma Jenőt. Amikor látták, hogy a diák annyira fél Trifan tanártól, hogy nem meri az igazat megmondani, egy ügyes ötlettel őszinte töredelmes vallomásra bírták.

Kérték a diákot, menjen le a tanárja ravatalához és bucsúzzon el tőle.

A diák a hatósági személyekkel és tanárokkal lement a ravatalhoz. Megállt és szinte helytlen nézett a szétlőtt koponyájú emberre. Azután szinte összeszorított és sírva, jajveszékelve menekült ki a teremből.

— Tessenek jönni, elmondok mindent, őszintén, csak innen menjünk ki — könyörgött a diák — szegény jó Cosma tanár ur...

Azután elmondta Lázár diák a hazug, kitalált vádat. Minden presszó nélkül terjedelmes nyilatkozatot írt, amelynek súlyos vádakat tartalmaznak különösen Trifan tanár ellen.

Lázár Teodort egyelőre őrizet alatt tarták a lyceum épületében

és tovább folyik a vizsgálat Trifan tanár és társai ellen.

Már hi volt tűzve Cosma tanár esküvőjének a napja,

amelyet december hó közepén tartottak volna meg. Egy nagyváradi urileány volt Cosma menyasszonya. Cosma bátyja dr. Cosma János kolozsvári kir. közjegyző szerint most lett volna az esküvő.

Esküvő helyett temetésre vitték Cosma Jenőt, aki kifinomult lélek volt, nem birta a vádakat. Azt sem tudta megvárni, míg befejezik a vizsgálatot, ellenségei nagy örömeire golyót röpített az agyába.

Érdekesnek tartjuk itt megemlíteni azokat a sorozatos botrányokat, amelyek mostanság viharzanak a liceumok körül.

Bizonyos az, hogy a tanárharcok rossz példát adnak az ifjuságnak. Ezideig jószágos szívű tanárok — akiknek képét, emléket most is és mindig halás szeretettel hordjuk szívünkben, arra tanították, hogy hazudni a legbecstelenebb dolog a világon. A tanárok élete kifelé és befelé is szent volt, joggal beszélhetek az erkölcsről.

b. gy.

DEC. 25-ig
szencziós kedvezmény

SZÉKELY

POSZTÓHÁZÁBAN SÍR. AVTAM IACON (KOSZMÁ-N.) 5.

Minden ezer Lelen felül vevő egy fin nadrágra és kettőezer Lelen felül vásárló pedig egy férfi nadrágra való szövetet kap teljesen ingyen ráadásul.

E kedvező alkalmat ne mulassza el senki. Szigorúan szabott árak!

APOLLÓ MOZGÓ

Még ma és holnap, SZOMBAT és VASÁRNAP

A minaret hangja

Szentimentális dráma a Keleten 7 felvonásban.

A főszerepben: **Norma Talmadge.**

Ezt megelőzi: **egy kitűnő Cameo burleszk.**

A tömeggyilkos bányaigazgató külön-külön ölte meg áldozatait

Három nap óta foglalkozik a sajtó Angerstein haigéri bányaigazgató borzalmas tömeggyilkosságával. A bányaigazgató tudvalevőleg egész családját kiirtotta és a rettenő büntényi írtázatok részletei most kezdenek csak kibontakozni.

Tegnap éjszaka a tömeggyilkos Angerstein Haigerből Giessenbe vitték, mert attól lehetett tartani, hogy a felbőszült lakosság támadást intéz a haigéri kórház ellen, ahol a gyilkost kezelték.

Angerstein, mint a Berliner Zeitung am Mittag írja, külső viselkedésével éveken keresztül a szerény és jámbor ember látogatát kellette, akinek nemcsak családja, hanem mások iránt is szíve van, titokban pedig hamisításokat és sikkasztásokat követett el. A haigéri kórházban fiúvére jelenlétében tette meg vallomását. A gyilkos tettét részletesen és pontosan kitervezték és a megvalósításnál minden elővigyázati intézkedést megtett.

Angerstein részletes vallomásában elmondotta, hogy éjjel 4 és 5 óra között gyilkolta meg feleségét. Azt állítja, hogy ő is, meg felesége is súlyosan beteg volt ezért elhatározta, hogy feleségével együtt megvált az életből. Attól is félt, hogy sikkasztásai miatt elfogja veszteni az állását és lakását. Feleségének megölése után, hogy tettét elleplezze, a ház többi lakóját külön-külön más szobába vitte s ott végzett velük. Amikor a gyilkosság után visszatért a városból és látta, hogy a ház még mindig nem gyuladt ki, újból tüzet rakott. Angerstein vallomása még mindig fölfelebb homályba hagyja tettének indítóokát. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy hidegvérrel és minden körülmény figyelembevételével cselekedett.

Angerstein tettét voltaképpen a tetemrehívásnál ismerte be. A törvénytörző orvosszakértők ugyanis mindjárt az első halotti szemlénél megállapították, hogy Angerstein nem mondhat igazat, amikor

azt állítja, hogy családját és a villa lakóit délután gyilkolták meg, mert az áldozatok hullái már egészen merevek voltak, amikor felfedezték őket, sőt Angerstein feleségének holttestén már erősen kifejlődött hullafoltokat is találtak, ami kétségtelen bizonyossággal mutatta, hogy Angersteinnél legalább tíz-tizenkét órával a tett felfedezése előtt, tehát a hajnali órákban gyilkolták meg.

A tetemrehívásnál azután Angerstein olyan különös magatartást tanúsított és olyan gyanúsán viselkedett, hogy valamennyi jelenlevő előtt rögtön világossá vált, hogy senki más a szörnyű tömeggyilkosságot nem követhette el, mint maga Angerstein.

Hogy Angerstein mennyire megfontolta előre tettét és mennyire számolt előre mindennel, arra jellemző, hogy még vadaskutyáját is megölte, hogy azt a látszatot keltsse, mintha a kutya ugatását kellett volna elhallgattatniok a villába behatoló gyilkosoknak.

A nyolc gyilkosság elkövetése után Angerstein bement a városba és különböző apró bevásárlásokat eszközölt, így többek között tizenkét órával azután, hogy feleségét oly beállásban meggyilkolta, egy cukorkakereskedésben két tábla csokoládét vásárolt, hogy — amint mondotta — „az én szeretett feleségemnek vigyem” — annak a szeretett feleségnek, akit tizenkilenc törzsűrással gyilkolt meg.

Angerstein egyébként jól érzi magát, mert a rajta végrehajtott műtét kitűnően sikerült. Általában Haigerben nem igen hiszik, hogy Angerstein szörnyű tettét csupán azért követte volna el, mert sikkasztott, habár az is kétségtelen, hogy a gyilkosságok elhatározása után föltette magában, hogy egyben végezni fog sikkasztásának valamennyi terhelő tanújával is.

Ludendorff bécsi puccstervéi

Bécsből jelentik: A német szociáldemokrata parlamenti hírszolgálatnak tegnapi jelentése, amelyből kiderül, hogy Hitler és Ludendorff Svájból kaptak pénzt és azzal Bécsben készítették elő a Hitler-puccsot, az osztrák fővárosban a legnagyobb feltűnést keltette, mert ezekben a jelentésekben meg volt említve, hogy az osztrák hadügyminisztérium tudott a Ludendorff-féle puccs előkészületeiről. A jelentések alapján Deutsch dr., az osztrák parlament által kiküldött biztos, aki a hadügyminisztériumot ellenőrzi, politikai szempontból ma rögtön megindította a vizsgálatot az osztrák hadügyminisztériumban. Az illetékes tiszteket kihallgatták és megállapították, hogy az úgyről semmiféle akta nincs. A hadügyminisztérium nyilatkozatot tett közbe, mely szerint a német jelentés valószínűleg tévedésen alapul és nem a hadügyminisztériumról, hanem valamilyen más hivatalos helyről lehet csak szó. Szociáldemokrata körökben azonban úgy hiszik, hogy valóban volt valami összeköttetés a bécsi hadügyminisztérium horogkeresztes tisztjei és a német mozgalom vezetői között. Deutsch dr. szükség esetén a nemzetgyűlés elé viszi az ügyet, amelynek fejleményei elé politikai körökben nagy érdeklődéssel néznek.

Érdekes, hogy néhány hónappal ezelőtt a szövetségtanács jelentést kapott arról, hogy Hitler Svájbán tartózkodott, hosszabb időn át egy ismert személyiség vendége volt és vállalkozásra tekintélyes összegű pénzt kapott. Az államügyesszég megállapítása szerint büntetőjogilag üldözendő tényállás forgott fenn. Tekintettel arra, hogy az állítólag érdekelt személyiség a hadseregben parancsnoki tisztet tölt be, a szövetségi tanács felszólította a hadügyminisztériumot, hogy

A Dréher-Haggenmacher Sörgárakcsónyi meglepetése

lesz egy különleges módon előkészített duplamata magas foktartalmu barm mely ma szombaton már forgalomb kerulni „Bavaria” elnevezes alatt.

Ezen sör a gyár Bajor sörmester specialitasa, kinek a hires Bajor in előallitasaban husz éves tapasztalatva s mint köztudomasu a közönség nekülöznöni volt kenytelen egy igaz matos és nagy táperejü Bajor sör elzet. Ezen sör forgalomba hozatalava hát a Dréher-Haggenmacher sör nemcsak a békeidök egyik hiányát potolni, hanem egy igazan kitünö, os Bajor sört hoz forgalomba mely pária lesz a rövid idő alatt közke vált „Dácia” világos sörének s általában meglepetést fog kelteni.

A „Bavaria” sör nem lesz drág mint bármely más sörgyár dupla név alatt forgalomba hozott söre, cs való minőségével fog kitünni.

A „Bavaria” sör szombattól minden étteremben és vendéglóban palackozásban s csinos adjustálásba ható lesz.

Téli élel a Tátrában

Tátrafüreden (Stary Smokovec) javában áll a tél. Egyik olvasónk vetkező érdekes levélben számol tátrafüredi életről:

A tátrafüredi Tátra-Szanatórium mely az egész esztendőn át nyitva a látogatottság állandán igen élénk rendkívül szép őszi időjárás után beállott a tél. Leesett az első hó, lepel borítja az egész Tátrát és süti a nap a sötétlők égből. A Szanatórium eddigi főorvosa dr. Jenő, megtsizelő meghívást kap pécisi egyetemre és ősz óta dr. Emil, a budapesti Korányi klinikárc zeli mint főorvos a szanatórium Tátra-Szanatóriumban ujabban Lel kurát is bevezettük, külön Lahmar tával. szabadlétornával stb.

A Grand-Hotel a téli idnyre ar el van foglalva, hogy több lakónháza deziünk be dependance-képpen, hogy ily módon majdnem kétszer vendég részére nyertek helyet.

A sportközönség különféle óha eleget téve, nagy korcsolyapályát l tett az igazatóság és ezenkívül a leigh-sportot is újból be fogja vezet egy elsőrangú skimestert szerződött téli idnyre. Rendszeres ski-oktatás zellek be december 15-től ketheter.

A ski-kurzusok ugy kezdők ré mint előrehaladottak részére vannak szerezítve. A sportoló fiatalság ré rendkívül megfogjuk könnyíteni a sport elsajátítását, mert ezek ré rendkívül olcsó árásszeállítását terve

A skielők részére a devdanc a lakás lütléssel és világítással, tov az étkezés a Grand Hotelban napot személyenként már Kc. 45-ért kap ski-oktatással együtt. Ez a legmagá árfolyamon sem tesz ki többet nap lejnél.

A tél folyamán többrendbeli r szabásu versenyek vannak tervbe Január hó 14-től 18-ig az első nagyrai téli hét között be és ez alkalor kerül eldöntésre a szlovenszkoí bajnokság, továbbá mikorcsolyázó jég-hockey verseny, ezenkívül nez közi skiverseny. Esténként pedig a G Hotelben lesz változatos program tátrai hét csucspontja a jégkarnevál jelmezekben, tűzijátékkal, utána tánszépverseny a Grand Hotelben második tátrai téli hetet február 1 23-ig tartjuk meg. Ez alkalommal a rai röddi bajnokság kerül döntésr ugyanakkor lesznek a tátrai bajnol ski-versenyek.

Újabb művészi festményekkel

bővült a Helikon nagy karácsonyi kiállítása, mely csak hétfőig lesz nyitva. Belépődíj nincs.

A munkanélküliek küldöttsége a prefektus előtt

Popoviol prefektus megígérte, hogy támogatja a munkások kérelmét a kormány előtt

Tegnap délelőtt a munkanélküliek küldöttsége kereste fel dr. Popovici Miklós prefektust. A munkások vázolták a mai siralmas helyzetüket és terjedelmes memorandumot dolgoztak ki. A memorandum rámutat arra, hogy dacára a helyi hatóságok jóakaratainak, az egyre súlyosbodó munkanélküiségnek csak az országra kiterjedő kormányintézkedés enyhíthet.

A kormány teremthet csak annyi munkalehetőséget, hogy az egyre szaporodó munkanélkülieket elhelyezhessék.

A prefektus átvette a memorandumot és megígérte, hogy a munkanélküliek kérését támogatni fogja a kormány tagjai előtt is.

Tekintse meg „FOR GENTLEMEN” uri divat salont Rimanóczy-szálló épület — Külön látványosság —

Állami magyar tanító bukott meg a román nyelvvizsgán

Egy évre a regátba helyezik őket

A napokban érkezett le a nyár végén megtartott tanítói vizsga eredménye. A magyar anyanyelvű állami tanítók és tanítónők az állami nyelv elsajátításában meglepően szép haladást mutattak, úgy, hogy több mint százötven állami tanító közül mindössze ötnek nem sikerült a vizsgája. Kettő nem is jelentkezett vizsgára, ezek ugyanis református felekezeti iskolában helyezkedtek el.

A következőknek nem sikerült a vizsga: Kajdi Lászlónak, aki a szatmármegyei rektus iskolában helyezkedett el.

Szabó Gyula volt jákóhodosi tanítónak, aki jelenleg Nagyváradon a Nilgesz-telepen

Hasden Rozáliának, a kocsubai jegyző feleségének.

Pop Annának Nagyvárad és Pop Erdődi Rozáliának, a volt vedrásbányai tanítónőnek, akinek a férje nyugalmazott ügyvéd.

A vizsgáztató bizottság azonban ezeknél is szigorúbban állt megállapította, hogy minden vizsgázóval meg van bennük az állami nyelv elsajátítására és ezért ezeket sem bocsátják el az állami szolgálatból, hanem a román nyelv elsajátítására.

Egy esztendőre a regátbéli Teleormann megyébe helyezik őket az ottani állami iskolákhoz a tanítók mellé kiszállítva.

Ott — mivel csak románokkal fognak dolgozni — feltétlen alkalmuk lesz rá, hogy megtanulják a nyelvet és erre az időre is rendelkezéssel kapnak.

Caba Ágost tanfelügyelő értesítést küldött a tanítványoknak, hogy készüljenek fel, mert a közeli napokban megkapják az értesítést, hogy melyik községbe helyezték őket.

Tekintettel arra, hogy az öt regátba helyezett tanító, illetve tanítónő között három olyan van, akinek a megélhetése már is feltétlenül biztosított van részint a férjék által is, megvárjuk Caba tanfelügyelőt, nem lesz-e közöttük olyan, aki inkább, minthogy a regátba megy, lemond az állásáról?

— O, látszik, hogy maguk nem ismerik a tanítókat — mondotta — egész bizonyosan nem, hogy mind elmegy egy évre. Ott hagyva a családját, gyermekeit, csakhogy továbbra is a katedrán maradhasson... Ismerem a békés tanítónőt, amikor az urát kinevezték tanárnak, a tanárasszony, ő dacára, hogy a tanárasszony lelt, az iskolában maradt! A katedrán!...

Igen, úgy kell, hogy legyen. Az elhívás érzése tartja a tanítókat minden viszály között a katedrán. Valami őszlön, amely a tanítónak, részleti, hogy az okossemű kis gyermeket megtanulják írni, olvasni és felkészíteni az életharcra... És most tessék elgondolni azokat, akiket már régebben elbocsátottak. Nem taníthatnak tovább és kenyeret sem kaphatnak... Hát ha ezeknek is visszatérnek a tanügyi urak a katedrára?!

Testünket áthelyeztük

Strada Cuza Voda (Szacsavay utca 17.) És raklái úton lévő butor, szőnyeg, Wertheim: szerszám, iroda és lakó tárgyak, rendkívül alacsony árak mellett áruljuk, tessék megtekinteni és megvásárolni. — Tisztelettel!

Strada Cuza Voda (Szacsavay-u.) 17. s.

Benjámin és Benjámin

Három kategóriába sorozzák az idegeneket

A belügyminiszter a sziguranca vezérigazgatójával karöltve rendeletet bocsátott ki az idegenek ellenőrzésének új rendjéről. Ennek a rendeletnek főbb vonásait itt adjuk:

1. A tartózkodási engedélyt kizárólag a sziguranca adja, vagy ahol ilyen nincs, a rendőrség, vagy a főszozlabiró.

2. A tartózkodási engedély csak az útlevél-vizumban feltüntetett időre szólhatnak, vagy ha ilyen terminus a vizumban nincs, akkor az útlevél érvényességének tartamára.

3. Minden tartózkodási engedély meghosszabbítását csak a sziguranca-vezérfelügyelőség adhat és pedig: a) munkások és ipari alkalmazottak csak a munka- és iparügyi inspektorátus láttaozása után kaphatnak tartózkodási engedélyt. Ha ezt a felügyelőség megtagadja, az idegen munkás nyolc nap alatt átteendő a határon. A felügyelőség javaslata — ha csak állambiztonsági okok nem ellenzik, figyelembe veendő; b) más személyek számára a sziguranca inspektorátus ad tartózkodási engedélyt, miután előbb alaposan meggyőződött róla, hogy indokolt-e az illető idegen itteni tartózkodása; c) azokat az idegeneket, akik már 1916. előtt óta tartózkodnak az országban, külön össze kell írni és ezek az eddigi tartózkodási engedély helyett olyan állandó engedélyt fognak kapni, ha a szig. felügyelőség így határoz.

4. A tartózkodási engedélyek meghosszabbítását tíz nappal előbb kell kérni, mintsem az illető jelenlegi tartózkodási engedélye lejár.

5. A meghosszabbítási engedélyt személyesen a szig. vezérfelügyelője, vagy helyettese adhatja.

6. Hat hónapnál hosszabb tartózkodási engedély nem adható. Kivételes esetben adható csupán még egy utolsó meghosszabbítási engedély e hat hónapon túl is.

7. A szig. felügyelőségek három kategóriába foglalják az idegeneket és pedig: a) az újonnan jött idegenek; b) akiknek már van tartózkodási engedélyük; c) akik már 1916. óta itt vannak s akiknek tartózkodási jegyét a fentiek szerint — már kicserélték.

8. Politikai menekültek az eddigiek szerint kezelendők.

9. Külön kategóriába esnek azok az idegenek, akik a békeszerződés alapján állampolgárságot kértek. Ezeknek a tartózkodási engedélyre nézve külön eljárás irányadó, amelyet a rendelet a sziguranca számára részletesen ismertet.

Ugyancsak intézkedik a rendelet afelelől is, hogy milyen tartózkodási engedélyt kell adni azoknak, akiknek az állampolgársági esete különböző okokból nincs tisztázva.

Gondolatok Szunyogh Barna dalainál*

A zene — az egyetlen okkult művészet. Mert hol van a modell, amely után megformálja, bronzba önti, márványba vési, kőbe csipkéli, vagy megfesti alkotásait? Hol? Végtelen magasságban, feneketlen mélységekben — dimenziókkal nem mérhető — tal az emberen. A többi képzőművészet produktumai (én a zenét is annak tartom) felkelthetik bennünk az élet illúzióját, de a zene önmaga él, életet jelentő rezgésekben ölelkezve össze a mozgásban élő mindenséggel. Azokban az emberfeletti régiókban találkozott össze az élő Szunyogh a halott Petőfi és Ady élő lelkével. De hiszen az élet és halál ebben a mindenségben csak relativitás. A korhadás új életnek ágya, a köszönnék vált ös-öserdők szunnyadó energiája az életet viszi előre.

Aki Szunyoghot hallgatja, akár az ernyős zongora lámpa félig alvó fényében, vagy a villanycsillár aureolájában, Ady és Petőfi energiáját érzi Szunyogh ajkának modulációjában, szemének parázsában, kezének hívó, kéri, síró lendületében. A költő zene nélkül énekel, a zeneszerző szöveg nélkül versel — rokonlelkek, mégis ritkán találunk egymásban igazi társra. Az Ady lelke idáig zenei társ nélkül bolyongott. Pedig elegendő megzenésítették. Köztük a leghíresebb is, aki fejedelmi készséggel gyorsan hangokba Adyt, nagyszerű zenei klasszicitással megoldozva beszélte el Ady szövegeit. De csak elbeszélte. Szunyogh idáig az egyetlen, akiben Ady énekel. Ahogy Szunyogh költő társainak gondolatait dalokba olvasztva előadta — frappáns. De ez a fasciáló éberség nála nem pőz. Minden idegét használatba veszik azok a dalok, melyeken keresztül a két halhatatlan halandót reményelje.

Szeretném, ha a nagy Petőfi és nagy Ady nagy

* Ezt az érdekes szép cikket egy biharmegyei úriasszony küldte be hozzánk közlés végett.

nyogh közeli koncertjén. Ujra rezonálna a lelke s akkor kvartett csapna fel azokba a régiókba, ahol a hátrétt kezek lágy mozdulattal lendülnének előre — testvéri ölelésre.

Mert Szunyogh is Ady-Petőfi fordító. Aki azoknak gondolatait a világ egyetlen nemzetközi isteni nyelvére-zenére, a lelkek közös nyelvére fordítja. És ez a nyelv ott énekel zongora partnerének, Hajós Elzának ujjai alatt, úgy, hogy nagy zenetchnikus legyen az, aki ezt a velesírást, velegyöt-rődést, veleszeretést kottára szedi.

A Szunyogh dalaiban költőinek pillanatnyi rezignációja alatt ott eped azoknak lírája, dübörög halálvágya, tombol életkedv, nekikeseredik honfűhűja, az ember minden egyszerű és lefinomodott életérzése.

Van egy meg nem határozható emberi érzés, valami tulvilági szármagyintés. Fizikai és még sem fizikai érzés, a lélek és test csak pillanatra abszolút egybeolvadni tudásának különös megnyilvánulása.

Mikor valaminek a hallásánál — mert hiszen a földi érzék szervek közül egyedül a fül a lélek érzékeltetője — végig fut rajtunk egy forró borzongás.

Pedig testünket nem érintette senki-semmi.

Ez az östetszés. A test és lélek ritkán adott tökéletes összhangja, egybeborzongó oly ritkán összeforró testünk-lelkünk tisztán kielégülő földöntúli gyönyöre. Ez az östetszés futott át rajtam a Szunyogh dalainál. Ez az én kritikám az összes zenebírálokön átlépve, vagy egyetemben velük.

Ugy tudom, Szunyogh Barna közeledő váradai bemutatkozásán Perédy György konferál, ez a tény valószínűleg jobban bevezeti őt a dícsőség aulájába, mint az én spontán jött bíráló érzésnyilvánításom, mert Perédy — nohát — tetőtől-talpig Perédy. Igaz márka nem kerül hamis porcellán alá.

Ezeket a sorokat az igaz zenéért lobogás re-lektálta. A szép örök igazság nevében kérek helyet számukra.

Valami tehetségébresztő párázat lebeg az Er-

A Dreher-Haggenmacher sörgyár, Bajor dupla maláta

BAVARIA SÖRE

ma került forgalomba. Kapható minden étteremben és vendéglőben.

mellette. A szederinda módra kanyargó, néha folyam nagysága, néha aprócska folyó vidékén, amely termékeny olympusi ihlettel permetezi be a lelkét.

Valaki egyszerre újra nekilendült az Érnél és hatalmas szárnyesapásokkal útban van az Óceán felé.

V. I.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat délután: Nagyhercegnő és a pincér, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Hajduk hadnagya, Bihari Sándorral bérletlen kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Huncut a lány.

Vasárnap este fél 9 órai kezdettel: Hajduk hadnagya, Bihari Sándorral, bérletlen kívül.

Hétfő: Hajduk hadnagya Bihari Sándorral, A bérlet.

— Hajduk hadnagya. Szombaton este a Hajduk hadnagya előadására éppen olyan lázas érdeklődéssel készül a közönség, mintha ennek a nagyszerű izzig-vérig magyar operettnek első előadása lenne. Kevés olyan operett van, amely kitűnő szövegkönyvével és magyar motívumokban bővelkedő dallamos muzsikájával annyira közel férköztet volna a közönség lelkéhez, mint Czobor eme örökéletű daljátéka. Emeli az est sikerének értékét az a körülmény is, hogy a fő férfszerepet Bihari Sándor éneke, aki hatalmas és meleg baritonjával a legszebb teljesítményt fogja produkálni. A darab többi főszerepeit Biczó Margit, Beteg Bébi, Barna Sári, Rohonczi, Madas, Bihari Nándor és Sós játsszák. A Hajduk hadnagya szombaton és vasárnap bérletlen kívül, hétfőn pedig A) bérletben kerül színre.

— Elmarad a Karenin Anna délutáni előadása. Tekintettel arra, hogy a román írók vasárnap délután 5 órakor irodalmi délutánt tartanak a színházban, az erre az időpontra kihirdetett Karenin Anna előadás elmarad. A nagyszerű Tolsztoj-dráma a következő vasárnap délután ugyancsak 5 órai kezdettel kerül színre és a most vasárnapra váltott jegyeket az igazgatóság arra az előadásra érvényesíti.

— Délutáni előadások. Szombaton délután fél 4 órai kezdettel a nagyon szellemes és a menekülő orosz nagyhercegi környezetben játszódó pompás vígjáték, a Nagyhercegnő és a pincér kerül színre olcsó helyárrak mellett. A főszerepeket ebben a kacsagató vígjátékban Jósika Mici, H. Körösi Juci, Gróf László, Bihari Nándor, Madas, Hevesi, Stoll és Galambos játsszák. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel és mérsékelt helyárrakkal Sztambul rózsáját adja elő az operettensémből Biczó Margittal a főszerepben, míg a többi szerepeket Beteg Bébi, Bihari Sándor, Bihari Nándor, Madas és Stoll játsszák. Mind a két délutáni előadásra már csak igen mérsékelt számú jegy kapható.

December

6

Szombat

KINIZSI SPORT EGYESÜLET

TÁNCSTÉLYE

a Velencei Erzsébet-kávéházban

Zauberer & Comp.

Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 7.

Férfi- és női szövetek és szabókéllékek a legolcsóbb árban.

SUNFIELD
ORADEA - MAREDOMBORNOMÁSU
NYOMTATVÁNYAI
A LEGSZEBBEK

Csak nővel ne...!

KALANDOS REGÉNY

Írta: Moly Tamás.

„Próbáljuk meg talán mégis...” — mondtam.

„Nem! Ez a gonoszság annyira fölízgat, hogy szinte rosszul vagyok tőle. Uram, nagyon kérem, fogja ezt a gyűrűt és tegye el, tessék. És adjon kérem kétszáz márkát... Nem, nem! Arra kérem, tegye, amit mondok. Igaz, hogy semmi jogom sincsen ilyen követelést kérni, de azért...”

Finom kis kezét rátette a kezemre, egészen közel lépett hozzám és könyörgőn nézett a szemembe. Csak most láttam, hogy ez a nő milyen szép. Megállapíthatam, hogy vele szemben nincsen akaratom. Motyogtam valamit és túrtam, hogy az ismeretlen nő ráhuzza az ujjamra a gyűrűt, holott én nem viselek semmiféle ékszert.

„Éhes vagyok”, mondta a hölgy. „Kérem, uram, jöjjön el velem abba a cukrászboltba, de előbb adja ide a kétszáz márkát”.

Nem tudtam most, hogy mit csináljak. „Nagyon éhes vagyok”, mondta panaszos hangon a hölgy.

— Elszégyeltem magamat; elővettem tárcám és átnyújtottam a hölgynek. Ismeretlen zsarnokom így szólt:

„Ha megengedi” és kivett belőle kétszáz márkát; a tárcát visszaadta, a pénzt beledugta a keztyűjébe. „És most menjünk a cukrászboltba!”

A smaragdköves gyűrű.

— Kedves kaland! — jelentette ki Jan-naway Edgar s hangjából kicsengett az irigység. — Egy bővös-bájos hölgy, aki ajándékba ad egy finom gyűrűt és nem fogad el érte csak kétszáz márkát, ez még üzletnek is jó.

— Megvallozzam őszintén, — mondta tovább Dodd Austin — élvezettel és gyönyörűséggel néztem, hogyan szűcsölő bájjos védtetem a habos kávét és majszojja hozzá a finom süteményt. Néha megnyalógatta piros nyelve hegyével a szájaszélét, ami nagyon illett neki; majd rám nézett félgy húnny szemmel és mosolygott furcsán, hamiskásan, vagy iegergetőn... akkor nem tudtam, mire magyarázzam a mosolyát... és mindenféle pajkos vágyak mozdultak meg bennem.

„Madame, büszke vagyok rá, hogy megtisztelt bizalmával”, mondtam, „de most arra kérem, tiszteljen meg jóindulattal és fogadja el azt a kétszáz márkát kölcsönképpen, nekem tesz ezzel szívességet; én persze ragaszkodom hozzá, hogy fölkereshessem, amikor is visszakövetem öntől a pénzemét. Mondja meg, kérem, ez hol és mikor lehetséges és én meg fogok jelenni pontosan. De a gyűrűt nem fogadom el, mert én nem kereskedem ékszerekkel.”

A hölgy rám mosolygott észvesztően, úgy, hogy riadót vert testemben a vér. A legszívesebben karjaimba kaptam volna ezt a bájos nőt, hogy elrohanjak vele.

„Igaz van, uram”, mondta a hölgy. „Tudja mit, ne törődjek vele, hogy ez a tékes ékszer. Hanem gondoljon arra, hogy az én kezemet díszítette eddig. Megállom, mostanig ez a gyűrű nem volt kezemnek, ezután azonban az, amikor kérem, engedje meg, hogy önnek adom emlékül. És kérem, viselje is, mert én így szeretném. Ezzel örömet szereztem. Nagyon önhitt vagyok, amikor kérem!”

Közel hajolt hozzám, suttogva számra nézett félgy behúnny szemhéj éreztem a lehelletét, mely olyan mintha egy rózsza lihegett volna rám remlően; megborogtam a szemem nedvességétől. Hagytam, hadd húzza rá ujjamra smaragdköves gyűrűt s megfogtam finom kezét s a szívemre szorítottam, érezhette, hogyan kalapál. Látjátok, uram, nem szégyeltem mindezt bevallani. Iszonygott reám, kíváncsian szép ajka emocant, de talán nem tudott szólni, mert néma maradt... és mégis bübű melódiákat hallottam...

— Uram, — mondotta Dodd Austinulatosan, — megvallozzam, hogy az akkor föltétlenül uralkodott rajtam; volt akaratom más, csak az övé; báb-tott! Ez megtörtént velem és megtörténhet bárkivel, tehát veletek is, uraim! A hölgy egyszerre csak fölrezzent:

(Folyt. köv.)

Legfinomabb

VERESBOROK

eladását megkezdtem.

Go'diéder 10

Regina Maria

SZÉPSÉGHIÁT

tökéletesen elvittathatja, a szemeit, szemeit végleg, uőnyon nélkül. D. Sternberg Helen kozmetika-tézetében, Mária Királyné (Bémer)-tér 3. I.

Hölgyek figyelmébe!

Kosztümök és köpenyek

legdivatosabb készítése már 950 leír

Fleisz Károlynál Str. Alex. Teleki.

Szunyogh Barna

Ady-Petőfi

dalestélye

december 11 csütörtök

este fél 9 órakor a Kath Körben

Jegyek előre válthatók a Hegedűs Hirlapírdában.

Olcsó cipők

A „DERBY” Cipőgyár R. T. már csak rövid ideig

fogja cipőgyártmányait szabott, gyári áraiból

15%-os árengedménnyel árusítani

„DERBY” CIPŐÜZLETEK:

I. Bulev. Regele Ferdinand 2. sz. II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.)

Bazár épület

Gyárepület

III. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

Husz darab legkiválóbb fesmennyel

Fényes Adolf, Ripl-Rónai, Perlmutter, Pentelei Molnár, Nádler Róbert, Glatr Gyula, Katona Nándor grandiózus műnival gazdagodott a Helikon nagy karácsonyi képkiallítása, mely csak hét-ötig lesz nyitva. Strada Bratianu-Szaniszló utca. Belépődíj nincs.

Vérs utcai harcok Zágrábban

Zágrából jelentik: Szerb politikai körben nagy felháborodást keltett Prištinai közoktatásügyi miniszternek az intézkedése, amellyel Polip és Barala zágrábi egyetemi tanárokat állásuktól felfüggesztette.

A rendelet zágrábban összeütközések miatt alkalmat. A tanárok ügyében az egyetemi ifjuság gyűlést rendezett és mint a diákok egy küldöttsége a gyűlés határozatát át akarta adni a rektornak, a rendőrség közbelépett. Heves utcai harc dőlt, amelynek során a csendőrök golyókat használtak. A csendőrök az egyetemi épületbe szorították a tanárokat, a diákok súlyosan megsebesültek. Tíz diákot letartóztattak. A zágrábi diákmozgalmak átsaptak a városba is, ahol a tegnapi nap folyamán nacionalista és demokrata diákok között összecsapás történt, amelynek során mintegy százötven diák megsebesült. A nacionalisták éltették a kormányt, a demokráta diákok a felfüggesztett egyetemi tanárokat támogatták.

Öt milliárdos buza-kontra a budapesti rendőrség előtt

Budapestről jelentik: Két nap óta a bíróságnak és a pénzügyi világnak arról szólniuk kell, hogy az egyik legnagyobb gabonakereskedő-cég körül titkos ügyekről hull le rövidesen a fátol. A bíróság vizsgálja a cég ügyeit, a legnagyobb cégek, sőt még a magyar állam is előszeretettel kereste fel a céget. Csakhamar kiderült, hogy a Budapesti Általános Gabonakereskedelmi Rt. nem szó, vagy amint általában a tőzsdei körökben nevezik, a BAGER-ről, mely tőzsdén egy év előtt alakult meg Budapesti 500 millió korona alaptőkével.

A BAGER ügyvezető-igazgatója Molnár Sámuel lett, akinek vezetése alatt a cég igen jó hire volt és akinek vezetésével a cég igen nagy üzleteket kötött a piacon és legjobban a gabona- és a búza-üzletben. A cég a legnagyobb cégek, sőt még a magyar állam is előszeretettel kereste fel a céget. Csakhamar kiderült, hogy a Budapesti Általános Gabonakereskedelmi Rt. nem szó, vagy amint általában a tőzsdei körökben nevezik, a BAGER-ről, mely tőzsdén egy év előtt alakult meg Budapesti 500 millió korona alaptőkével.

A tegnapi nap folyamán gyors egyetemes kiderült, hogy Molnár több millió összeg erejéig külön-külön tételekben, a részvénytársasággal összefüggésben álló tőkésnek nevére kötelezettek hamisított, melyeknek beváltásának ígéretet adott.

Kedden éjjel adta be a Holdingus Rt. 480 millió korona kárról szóló följelentést Molnár ellen és szerdán már megindult az egyezkedési tárgyalások. Molnár Bosellel rokonságban van, és azt állítja, hogy Boselle fogja Bécsből rendeltetkezni az ügyeket. A megindult könyv-

vizsgálat befejezése fogja pontosan megállapítani, mi a rejtélyes ügy története. Annyi azonban már most is bizonyos, hogy a BAGER 20-25 milliárd korona értékű gabona szállításának nem tud eleget tenni. Miután az egyezkedési tárgyalások még folynak és remélik, hogy sikerül békésen megoldani az egész bűntudatot, a rendőrség Molnár Sámuel ellen csupán házi őrizetet rendelt el.

ÚJDONSÁGOK

Képes könyvek
Mesés könyvek
Ifjúsági iratok
December 6-tól 25-ig
sehol sem létező
olcsó áron árusítottnak
a Hegedűs Hirteliről

Az idő is, mint Velencében

Olyan lesz a december 13-iki karneválnak, enyhe fuvalmu tavaszi idő a két égboltozat alatt, ha ugyan addig meg nem rázza ma még derűs szakálát december. De ha kint sivilő szél száguld majd az utcákon, a december 13-iki karnevál hangulatban és illúzióban semmit sem fog veszteni. Csupán egy hét még és felelőgyognak a szezon első és legszebb bálján a Csarnok vakító ilylápái, lámpionok tűzsora szórja szét a jókedv színeit és az álarcosok rajzó tömegeiben, szerpentinek kígyóvonalain, bódító parlók színein, a hulló konfetti esőben ott lebeg majd az ifjúság iltas édes varázsa, az élet minden diadala...

* Merénylet készült Bethlen ellen. Budapestről jelentik: A rendőrség letartóztatta Hornyacsak Istvánt, akit a Páris melletti székely magyar kommunista komité (?) megbízása küldött a Magyarországra, hogy Bethlen ellen merényletet kövessen el. Hornyacsak tettét bevallotta. Nem valószínű, azonban, hogy csak egy munkanélküli szerencsétlen kitalálta meséjéről van szó, aki így akar téli fedélhez jutni.

* Bolchis Victor dr postavezérigazgató lakásügye. Régióta tart már dr Bolchis Viktor postai vezérigazgató lakásügye. Amikor ugyanis Bolchis vezérigazgatót felfüggesztették állásából, a postaigazgatóság kérte, hogy a postapalotában levő lakásából kilakoltassák. Dr Bolchis ez ellen tiltakozott, mert a miniszter elbocsátó rendeletét törvényellenesnek tartotta. A törvényszék Dobos-tanácsa tegnapi tárgyalta az ügyet. Dr Egri Gergely Bolchis jogi képviselője kijelentette, hogy a semmitőszék visszahelyezte állásába, így a lakásra joga van. Különben is Bolchis mint lakó és a postaigazgatóság mint házigazda között hallgatolagos bérleti viszony jött létre, mert Bolchis az állásából való elbocsátás után is hosszabb ideig a lakásban maradt. A bíróság ennek dacára helyben hagyta a járásbírószék kilakoltató végzését azzal, hogy dr Bolchis csak az ítélet jogerőre emelkedésétől számított egy hónap múlva lakoltatható ki. Dr Bolchis természetesen felelőzést jelentett be a táblához.

* Az állampolgársági hivatal számszerű adatai. Tegnap fűggesztették ki, azaz becsatolták közszemlére az állampolgárok névjegyzékét a Városháza II-ik emeletén, az állampolgársági hivatal 25-ös számú szobájában. Az 1921-ből kitűnik, hogy 20.913 jelentkező közül 14.858 családfő-

vettek fel a listába, míg a visszautasítottak száma 6055 családfő.

* Elutasított csódkérelmem. Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a nagyváradi törvényszék elutasította azt a csódkérelmet, amit egy állítólagos hitelező a mezőtelegi Satori-cég ellen beadott. Közleményünknek ez volt a címe: „A ki nehezen fizet, még nem fizetése képtelen.” Konstatáljuk, hogy ezt a címet tévesen adtuk a közleménynek, mert a csódkérelmet nem azon a címen utasították el, hogy a cég nehezen bár, de mégis fizet, hanem mert az ellene támasztott követelést a bíróság alaptalannak találta. Sőt, a bíróság megállapította, hogy a cég teljes pontossággal eleget tesz kötelezettségeinek, annyira, hogy legutóbb is félmilliót fizetett, a mi a mai gazdasági viszonyok között elismerésre méltó teljesítmény és a cég zavartalan fizetőerejét dokumentálja.

* Sirkőavatás. Néhaj Klein Sámuelné (Arany János-utca) sirkőfelavatása f. hó 7-én, vasárnap délután 3 órakor lesz, melyre rokonainkat és ismerőseinket ez uton hívjuk meg. Klein Sámuel.

* Feimentették egy lelkész az emberölés vádját. Ez év januárban a tenkei erdőben nagy társaság volt vadászni, köztük Hasas Gábor ripai görög katolikus lelkész is. A fagyott mezőn a pap megsebesült és kétesőví vadászfegyvere elsült a kezében. A kiröppenő srétek Maróc Flora nevű hajót találták, aki belehalt sérüléseibe. A törvényszék Szöllőssy tanácsa a lelkészt a tegnapi tárgyaláson feimentette.

* NAC-Sámson 1 órakor és Biharul—Egyetértés fél 3 órakor a Rhédeyben.

* Befejeződtek a német-angol kereskedelmi tárgyalások. Berlinből jelentik: A hónapok óta folyó német-angol kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások eredményesen befejeződtek és a kereskedelmi szerződést öt évre megkötötték. A szerződésben megállapítják, hogy a kereskedelmi hajózás szabadsága a kölcsönös szállítási kedvezményekben mindkét fél polgárai a legtöbb kedvezményben részesülő nemzetek jogait élvezik. Ingót és ingatlant mindkét ország polgárai szabadon birtokolhatnak. Nézeteltérések esetén a hági döntőbírószék illetékes.

* Feloszlatták az egyiptomi parlamentet. Londonból jelentik: A Daily Telegraph közli, hogy az egyiptomi kormány elhatározta a parlament feloszlatását. Ugyancsak londoni jelentés szerint az angol alsóházat ünnepélyesen kedden nyitják meg.

* A Zinovjev-lel. Párisból jelentik: A Journal nagy leleplezése szerint megállapították, hogy Zinovjev levelét Radek bolsevista vezér játszotta át az angol hatóságok kezére. Párisban úgy tudják, hogy Radeket vád alá helyezték.

* A karácsonyi vásár a Katholikus Körben. December 9-én, kedden nyílik meg a Katholikus Kör földszinti termében. A vezetőség minden figyelmébe oda írta, hogy mindenki szép, olcsó és tartós dolgokat kaphasson. Különösen játékszerek, disznúár, kézimunka stb. lesz nagy számban. A kiállítandó tárgyakat már 5-én, pénteken délután 3-7-ig lehet beszállítani. Mindennemű felvilágosítást ott a helyszínen a legnagyobb készséggel ad a Vezetőség. — Figyelmeztetés! Visszaélések elkerülése végett kérem mindazokat, kik önkéntes adományaikkal a Katholikus Nővédő szegényeinek sorsán könnyítenek, csak a Nővédő pecsétjével és az elnöknő aláírásával ellátott nyugta ellenében adják át adományaikat. Dr Kassay Kálmáné, a Kath. Nővédő Egyesület elnöknője.

* A téli nagyvásár. A közönség tudomására adatik, hogy a téli nagyvásár f. hó 15. és 16-án lesz megtartva. Antistia orasului Oradea-Mare.

A jelentés a Waiszlovich sirkóráktárról. A keresztes és a kilakoltatási harc, amely a Waiszlovich sirkótelep ellen folyik. A hangos munka a földő kopácsolás, mint a Banca Nationala kérésére mondja, zavarja a nagy pénzteremtési kérését. A Waiszlovich-ügybe a Waiszlovich család beleszólt már a legutóbbi ügynököt, a kilakoltatást meg kell ejteni. Meg is kezdődött a kilakoltatás a sarkótelepen, de a párt nem tudtak eleget tenni, mivel husz óráig elhordásról volt szó. Azóta az ügy a bírósághoz került. A Waiszlovich-ügyben a párt táviratilag ismét úgy rendelkezett, hogy a Waiszlovich-ügy továbbra is helyben maradjon. Hogy a Waiszlovich-ügy most már a végleges helyzet, valószínűleg a Banca Nationala szigorúan ragaszkodik a telepítéshez.

Egyelet a Sas alatt.

A sorsolás. December 6-án lesz a Hirlapiroda kölcsönkönyvtárának sorsolása, melyen öt tárgy lesz kisorsolva: egy elegáns női modell kalap Klein és alpagyarából (Nagy S.-u. 1.) Megnyitja a kirakatban. 2. Egy férfi zefír, a mérték után, Fischer. (Szt. János 7.) fehérműi üzletéből. 3. Három fénykép Dajkovits fényképezőpassage). 4. Két üveg Robin likőr Charles likörgyárból. 5. Két havi kölcsönkönyvtár előfizetés.

A mősoros táncstúdió szombati Bonbonnier helyiségében.

A hirdetek öles hasábokon, mindegyiknek juttatott. Bleier csipke és kelengye áruháza Sas-pas-

A hostal és Hörtlein wieni kelengye, a mősoros és Siegl-féle cernavásznak a sorsolásban Markovits József, Crogariu (Uri)-utca, Nyíri-házban, a Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert.

A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert.

A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert.

A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert.

Ki nem vásárol a "AVOLY" illatszertárban?

?

A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert. A Waiszlovich-ügyben a helybeli piacon ismert.

viSSzaállítását. Az, hogy a kérdéses tanfériak kiutaltattak volna maguknak lakást és azt eladva rendezkedtek be iskolájuk falai között, nem bizonyult valónak.

Az erdélyi Zsidó Arvagondozó nagyváradai kongresszusa

Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó 1924. évi december 8-án Nagyváradon tartja második országos konferenciáját, melynek tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó: Janovitz Béla. 2. Emlékezés a Központi Bizottság elhunyt tagjairól: dr. Eisler Mátyás. 3. A konferencia elnökségének megválasztása. 4. Titkári beszámoló: Schwartz Miksa. 5. A számvizsgáló-bizottság jelentése: Kertész Márton. 6. Hozzászólások a jelentésekhez és határozat a felmentvény tárgyában. 7. Jelentés az árvák egészségügyi helyzetéről: dr. Leitner Fülöp. 8. Beszámoló az ipari nevelés eredményeiről és javaslat országos tanoncotthon létesítésére: Gombos Benő. 9. Teendők a helyi csoportok tevékenységének előmozdítása érdekében: dr. Kóházy Rezső. 10. Javaslat a központi szervezet fenntartására a Joint visszavonulása esetén: Jakobi Mózes. 11. Esetleges indítványok. 12. A Központi Bizottság tagjainak megválasztása. — Aktív és passzív szavazati joggal csak a delegátusok bírnak, de a tanácskozáson részt vehet az Arvagondozó minden tagja. A konferencia helye a nagyváradai Kereskedelmi Csarnok nagyterme (Piata Mihail Viteazul, Nagypiac-tér.)

A konferencia megnyitása december 8-án, délelőtt fél 10 órakor. A konferenciára és az árvaestélyre meghívókat nem bocsátotunk ki, de éreztetjük meg a meghívottak mindenki, akit az árvák sorsa hi-degen nem hagy.

December 8-án este 9 órakor a nagyváradai helyi csoport mősoros árvaestélyt rendez a delegátusok tiszteletére, amelynek programja a következő: Prolog. Elmondja: Weisz Edit, Französische Puppe: Tánccolja Hoffmann Klári. Vers: "Anyám sirhal-mára" Patai Józseftől. Szavalja: Schwartz Magda. Spanyol-tánc, lejtő Silberstein Lenke. Schumann: Papillons; zongorán játsza: Diamandi Miksáné úrnő, Eichner Ilona. Dans National. Tánccolja: Homok József. "Pistuka" árvaajelenet. Irta Kempner Magda. Megrendezte és betanította Antalffy Margit.

Szünet. Belsazar, írta Heine. Pantomim. Kvartett Schubertől; játsza: Pol-lermann, Szmazsenka, Eichner és dr. Sáv-or. Copelli balett; lejtő Mányoky Lea. "Csoda történik az árvákért". Előadják: Katz Andor, Adler István, Löwenstein Magda, Wieder Ilona és Garai Tibor. Moha-róza. Tánccolja: Ligeti Maca.

TÓZSDE

Zürich, december 5. Nyitás: Berlin 122'80, Newyork 516 háromn., London 2419 Páris 2847 fél, Prága 1555, Budapest 0.0070, Bukarest 250, Bécs 0.0072 háromn.

Bukarest, december 5. Zárlat. De-vizák: Páris 1140, London 962, Newyork 205, Róma 900, Zürich 39.80, Bécs 29, Prága 610.

Valuták: Font 935, frank 1110, svájci 38, lira 880, dinár 275, dollár 200, osztrák 28, magyar 26, szokol 600.

Zürich, december 5. Zárlat. Berlin 122'80, Amsterdam 209, Newyork 516 háromn., London 2419, Páris 2847 fél, Mi-lanó 2235, Prága 1557 fél, Budapest 0.0069 háromn., Belgrád 758 háromn., Bukarest 205, Varsó 99 fél, Bécs 0.0072'70.

Budapest, december 5. A pénteki értékpapír-zárlat: Angol-Magy. 45, Olaszb.

20, Rima 135, Kereskb. 1300, Borsod-Misk. 180, Köszén 3450, Csáky 12, Ganz-V. 1675, Schlick 58, Papir 38, Karton 126, Georgia 471, Malomsoky 9500, Szlavónia 175, Adria 1295, Magy. H. 532, Osztr. H. 184, Allamv. 495, Belv. Tak. 37, Első Bp. gőz 149, Uri-kányi 1000, Fegyver 1175, Hoffher 138, Da-nica 110, Goldberger 204, Cukor 2640, Guttmann 835, Neuschloss 2700, Zenta-rosk. 170, Tröszt 170, Leszám. 79, Salgó 605, Hermes 36, Pesti Hazai 3875, Beocsini 1325, Globus 44, Ganz-Danub. 2925, Láng 123, Izzó 835, Mútrágya 152, Österm. 259, Lignum 57. Ofa 605, Zabolai 60.

NYILTTÉR

A Széplaki Takarékpénztár r.t. Berettyószéplak, igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselő kara mély fájdalommal adja hírt!

Miron Mihály úrnak

az intézet alapítójának és igazgatójának elhunytát.

A megboldogult tevékeny részt vett az intézet megalapításában és önzetlen fáradozásával segített bennünket abban, hogy intézetünk a maga elé tűzött cél-ját mennél sikeresebben elérje. Mun-kássága minden időben tartó hálás ke-gye étre kötelezett bennünket. Berettyószéplak, 1924 dec. 5-én.

MOZI

— "Hotel Potemkin" Dorian-filmszínház. Kivételes érdekességtől és szenzációs film a "Hotel Potemkin", 6 hosszú felvonásból álló dráma, melynek a női főszerepét a bájos magyar művésznő: Bánky Vilma, férfi főszerepét Jean Angéle francia művész alakítja. Az előadások ma, szombaton 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. A 3 órás előadás mérsékelt helyárú.

— A minaret hangja az Apolló mozgó legújabb filmje. Hatalmas, szentimentális dráma, gyönyörű mesészöveggel, kitűnő rendezéssel, melyből a kelet gyönyörű képeit kell kiemel-nünk az amerikai filmművészet jeleivel a főszerepekben. A főszerepét Norma Tal-madge játssza. Ma már egy fogalom Norma Talmadge, rövid idő alatt nőtte ki magát a közönség kedvencévé és közkedveltségét min-den alkalommal növeli. E darabban kitűnő szerepe van, amelyet a legtekélyesebben játszik meg. Utóérhetetlenül játsza meg a szerencsét-len asszony szerepét s végtelen bájos, amikor mélyszégyen szerelmét kell interpretálnia. Meg vagyunk győződve, hogy e darabban az Apolló-mozgó újabb hatalmas sikereket arat.

— Passage (volt Vigadó) mozgószínház. Ma, szombaton kerül vetítésre "Mikor az asszony mosolyog", amerikai dráma 5 felvonás-ban. Ezt megelőzi: "Joe Martin, a csodamajom, mint tanár", burleszk. A fél 4 órás előadás mérsékelt helyárú.

BUTORSZÖVET

függőnszövet brokátkok, HENCERTAKARÓK

ágy és asztalgarnitúrák vásárlásainál tekintse meg óriási raktárkészletünket.

RAPID kárpitos anyag szaküzlet

Strada Alexandri (v. Teleky-utca) 4. szám. Telefon: 13-79. sz. — Eredeti gyári árak!

A Nagyváradi Hírlap
1924. évi 30. sz.

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Levelezés

Vidéken lakó ur helybeli vagy vidéki 20-30 év körüli feltétlenül urino diszkrét ismeretségi keresi. Választ teljes címmel, "Honor" jellegre a kiadóba kérék. 914

Arcaféra használja az Agi-örömet, melytől arcára szép, tiszta és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana Gyógyszerár Oradea-Mare.

"Monopol", "Üzemvezető", "Allandó", "Diszkrét", "Iparvállalat" jellegre levél van a kiadóban.

HÁZASSÁG

Lapunkban megjelent jellegű házassági hirdetések-ről is díjtalan felvilágosítást ad Faragó budapesti házassági irodája, Nép-színházúca tizenhat. 33

LAKÁS

Keresek egy két szobás lakást az orth. izr. iskolák környékén. Lelepest fizetek. Cím a kiadóhivatásban, esetleg az orth. izr. iskolák igazgatóságánál. 918

Möhlrtes Zimmer in einem deutsch sprechendem Hause von Kinderlosen Ehepaar gesucht. Offerten an der Administration dieses Blattes unter Chiffre „Direktor“ abzugeben. 926M

Akinek

átadólakása van forduljon hozzánk bizalommal

Akinek

lakásra van szüksége azonnal adunk és garantáljuk a beköltöztetést

ARDEAL

lakás, ingó és ingatlan közvetítő iroda, főposta mellett, Posta (Uri-u.). Telefonszám: 203.

ELLÁTÁS

Fiatalember vagy nő ebéd és vacsora kosztot kaphat jobb izr. családnál. Cím Hegedüs Hirlapírodában. 916M

Alkalmazás

Okl. szeszgyárvezető, 17 évi ipari és gazdasági gyári gyakorlattal, gépkezelői vizsgával rendelkezik, állását változtatni óhajtja, műszaki és irodai dolgokat önállóan, szak-szerűen végzi. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbítja "Szakember" jellegre. Ny

Könyvelő, gyakorlott bank-folyószámlázó gépiró és gyorsíró állását változtatni kéréket a kiadóba kérék. 902

Megbízható, rendes családból való fiatal leányt keres könnyű házi munkára azonnali belépésre. Cím Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-ter) 15 földszint kapu alatt balra 931

ELSZAKITHATATLAN

KER MUNKÁS, VASZON ES SZÖVET RUHÁK
"INDUSTRIA" RUHAÜZEM
ORA DE A-MARE, CALEA VICTORIEI No. 1.

Főmelnár kerestetik váms és télmagas örlési malmába. Elsőrendű szakértők pályázatát kérem. — Glück, Tileagd. 927M

Jól főző szakácsnő azonnali felvételre. Cím a kiadóban. 925

ESŐERNYŐ

legolcsóbb a készítőnél

**RÖSENBERG
TESTVÉREK**

N. Iorga (Zöldfa-utca) 8. — Behuzás gyorsan készül

Adás-Vétel

8-as cséplőgarnitúra kifogástalan állapotban eladó. Közvetítő díjazok. Cím Hegedüs Hirlapírodában. 875M

Antilop és lack modern luxus
Cipők 600 Lei
csak pár napig
Gáll cipésznél, Reg. Ferd. 7a.

Convocare.

Domnii acționari ai Societății Anonime Comerciale din Oradea-mare (Nagyvárad) Kereskedelmi Részvénytársaság) sunt convocati în adunare generală extraordinară în ziua de 15 Decembrie 1924 ora 2 d. a. în localul S. a. de Asigurarea „Orient” Str. Cosbuc No. 4. cu următoarea ordine de zi:

1. Lichidarea societății.
2. Alegerea lichidatorilor.
3. Eventualele propuneri.

La adunare generală numai acei acționari au drept de vot, cari depun acțiunile lor la casierul societății până la ora 12 a. m. a zilei de 14 Decembrie. (Art. 14. din statute.)

Consiliul de Administrație.

Megérkeztek

a legújabb képkeretek és képkeretlecek. — Üveg és porcellán áruk legolcsóbb beszerzési forrása

Blau Dezső

Str. Alexandri (Teleki-utca) 35.

Ügyes cipőkereskedő segéd

és egy kufutó fiu a cipész iparosok szövetkezetéhez kerestetik. — Jelentkezni lehet Strada Postei (Uri-uica) 49. sz. alatt

Urhölgyek

kinek nincs még divatos télikabátja, köztűnjie, vagy elegáns estélyi bál ruhái, csak bizalommal keresse fel **Fülep Dániel** angol francia nőiszabóságát Strada Vlahuta (Szent János-utca) 12. sz.

IXIA

Tudni akarja, mi a sokat hallott szó: IXIA? A primadonna így kiált: lúci, kérem az lxiát! Nem mese és nem bebona, használja civil, katona, a dandy és a dama hát, persze nem használ mászt, csak lxiát. És sorolhatnám estelig kik élvezik és szeretik, diszkrét, izgató s elegáns, nem is érheti semmi gáncs. A kölnivizek közi vezet és ingyen kapnak egy üveget az összes vásárlók, akik mátol kezdve egy hónapig felkeresik a „SAVOLYT”.

Kapható a következő illatokban: Eau de Cologne, Russe, Chypre, Origan, Belles Fleurs

Uj cipőüzlet!

Legszebb cipők!

A napokban megnyílik a nagyváradai cipészek szövetkezetének

CIPŐÜZLETE

a Strada General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) No. 4 alatt, ahol a legjobb minőségű cipők még nem hallott olcsó árban, óriási választékban kerülnek eladásra.

Legolcsóbb cipők!

Uj cipőüzlet!

Nagyvárad legolcsóbb gőzfavágó üze

Stern vállalatok tűzifaértékesítő és aprító telepe

Bármilyen mennyiségben azonnal szállít:

hasábos tűzifát

köbméterben vagy sulyban, továbbá

apritott tűzifát

vevőinknek bérvágást eszközölünk, fűrészelés kbmtenként 12 lei, aprítás kbmtenként 12 lei.

Üzem: Sánc-u. 16. Telefon: 17-43

Megrendelések felvételnek a Hegedüs Hirlapírodában és a Hangya szövetkezetben (Calea Regele Ferdinand — volt Rákóczi-ut) ahol minden vevő árendeményt kap a megrendelésnél.

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.

Vendéglő italme-gal, beköltöztet-sat, házai együt-Cim kiadóhivatal

Használt fekete kabát és egy leprémmel díszítve lapotban eladók. Voda (Szacsavay)-ca

Betonozott nagy helyiség azonnal ható. Bul. Regele nand 10.

Egy jókarban lévő los cimba om elat. Biserice (Templon) szám. Értekezni és este 6 után.

KÖNYVTÁR

Házvezetőnek asszony ajánkozket „Fiatalasszon-gére Hegedüs. La-dába kéré.

Olcsó gyorstallait kezdve. S. Voda (Szacsavay-Róin.

Kölsönkönyvtár lehet ócska kiolva-vei ellenében a Hirlapírodában.

Mindenféle kézműhőnemű himzés lin himzést váltá-vánatra házhoz m-Ugyanott szépen gobelin himzőn-kezzenek. Str. lor (Timár-u.) 8.

Kabátok, kosztü-cai és estélyi ru-600 lei-ért. költözt-golt ruhák, gobel-ék, himzések, m-sok és egyéb kák olcsó-10 Nilgesz-telep 10-Schwarz-ház.

24 % kamatra magánpénzt telletel. Adásvételi R-Traian (Szécheny-Ertesítés délután

DIVATOS

ÖLTÖNY

FELC

a legolcsóbban

LÓWY

Astra 16, Gilán

gyógyszertár

Veszűn

butorokat, szöb- teljes lak- és iro-dezéseket, Werth-szát, zongorát, c-porcellánokat, ré-sb. Meghívásra megünk

Frenkel é

Butor, szőnyeg ére-kereskedők Str. Moșotin (Mezey-utca 10.

Eladó há

196 darab bek-magán, bér és ü-kedvező fizetéssé-nagybbsz szőlők, zolt szobák, 1, 2, leg 6 szobás lak-letek. Több lak-Ha bármit venn-akar, forduljon diszkrétén azonn-zen. Bizományb-elfogadók WEISZ-velítő irodája, N-Str. Tipografiei (u-cca) 4. Szaniszió